

2025eko iraila

KONPOSTA

Sasieta Mankomunitateko konpostagileei zuzenduriko aldizkaria

paper birzikletua

**KONPOSTA
EGITEA EKINTZA
EKOLOGIKOA
DA!**

Etxeko konposta Komunitate konposta

2005. urtean hasi zen Sasieta Mankomunitatea konposta bultzatzen. Orduz geroztik 20 urte pasa dira eta urte hauetan zehar poliki poliki konpostatzaile kopurua handitzen joan da.

SASIETA
MANKOMUNITATEA

Gipuzkoako
Foru Aldundia
Jasangarritasun
Departamentua

Diputación Foral
de Gipuzkoa
Departamento de
Sostenibilidad

Konposta egitea erraza eta onuragarria da. Prozesua zure etxean hasten da, konpost-ontzian zer hondakin bota hautatzean

ETXEKO KONPOSTA

Etxeko ontzitzoa beteta dagoenean, konpostagailuan zabalduko ditugu sukaldetik ekarritako hondakinak eta konpostagailuaren goiko aldean genituen materialekin nahastuko ditugu. Nahasketa hezeegia badago, material lehorra erantsiko diogu eta, aldiz, lehorra badago, ur piska bat bota diezaiokegu.

Hondakin edo material organikoak: fruta eta barazkien soberakinak, haragi eta arrain hondarrak, sukaldeko paper zikina... **Saihestu puska handi eta gogorrak.** Zati txikietan moztu.

Ez gehitu poltsa konpostagarririk, ez plastikorik, ezta kafe-kapsula konpostagarririk ere, ezta konpostagarriak ez diren beste hondakinik ere. Gure konpostaje-prozesuan eragiten dute eta sortzen den ongarrian. **Hondakina sortu ahala, eraman konpostagailura**, ez utzi usteltzen hasten. Gozoak eta fruta azalak, azpiratu, ez utzi azalean.

Konposta egitea ekintza ekologikoa da, hondakinen kudeaketan kostuak murrizten ditugu eta herritarren parte-hartzea sustatzen dugu!

Etxeko konpostaje prozesuaren azalpen laburtua

1. MATERIALAK PRESTATZEA

Garrantzitsua da material handienak txikitzea, deskonposizioa errazteko. Konpostagailuaren azpiko aldean material lehorren geruza bat jartzea gomendatzen da.

2. DESKONPOSIZIOA

Mikroorganismoak (bakterioak eta onddoak) prozesu aerobiko baten bidez materia organikoa deskonposatzen hasten dira, beroa, ura eta mantenu gaiak askatuz.

3. FASE TERMOFILOA

Konpostagailuaren barruko tenperatura nabarmen igotzen da (65 ° C-raino) mikrobio-jarduera biziaren ondorioz, eta horrek materiala higienizatzen eta patogenoak eta haziak desagertzen laguntzen du.

4. HOZTE-FASEA

Tenperatura jaisten hasten da mikroorganismoek

deskonposatzeko material errazena kontsumitzen dituzten heinean.

5. HELTZE-FASEA

Giro-tenperaturara iritsi eta konposta egonkortu egiten da, eta materialaren propietate bereizgarriak garatzen dira. Fase honek hilabete batzuk iraun ditzake, konposta erabiltzeko prest egon arte.

Konposta egitea ekintza ekologikoa da, kostuak murrizten ditugu eta herritarren parte-hartzea sustatzen dugu!

KOMUNITATE KONPOSTA

Hondakin organikoak hurbilen duzun konpostaje eremuan hustu behar dituzu. Gunera iristen zarenean gutxienez aurkituko duzu: **konpostagai-luak** (kutxa handi hauek konpostaje prozesua egoki egiteko erabiltzen dira) eta **egituratzailearen kaxa** (material egituratzailea gordetzeko ontzia). **Bi urrats egin behar dituzu:**

1. Zabaldutako etxetik ekarri duzun organikoa konpostagailuan.
2. Agerian geratzen diren hondakin organikoak egituratzailearekin estali. Mantentze lanetako langileek egingo dute gainontzekoa.

Ez gehitu poltsa konpostagarririk, ez plastikorik, ezta kafe-kapsula konpostagarririk ere, ezta konpostagarriak ez diren beste hondakinak ere. Gure konpostaje-prozesuan eragiten dute eta sortzen den ongarrian. Hondakina sortu ahala, bota konpostagailura, ez utzi usteltzen hasten.

Komunitateko konpostajearen 4 etapa bereizten ditugu

EKARPENA ETA IRAULKETA

Etapa honetan, familiek etxean bereizi dituzten hondakinak eramaten dituzte. Prozesua material berdeen/hezeen (sukaldeko hondarrak) bolumenaren eta material egituratzailearen (inausketa-hondarrak) arteko proportzioa 1:1 edo 2:1 denean hasten da. Prozesu osoan zehar, oxigenoa beharrezkoa da konpostajea behar bezala garatzeko; beraz, konpostagailua etengabe irauli eta aireztatu beharko da.

1. ETAPA MESOFILOA

Hasierako materiala giro-tenperaturan hasten da konpostaje-prozesuan, eta egun gutxitan tenperatura igotzen da. Tenperatura-igoera hori mikrobio-jardueraren ondorio da, fase horretan mikroorganismoek C eta N iturri sinpleak erabiltzen baitituzte beroa sortzeko.

2. ETAPA TERMOFILOA

Materiala 45 ° C-tik gorako tenperaturara iristen denean, karbono-iturri konplexuagoak degradatzen laguntzen duten bakterioak agertzen dira, hala nola zelulosa eta lignina. Fase horri higienizazio-fasea ere esaten zaio, sortutako beroak bakterioak eta gorotz-jatorriko kutsatzaileak suntsitzen baititu, hala nola Escherichia coli eta Salmonella spp.

3. HOZTEKO ETAPA

Karbono-iturriak agortuta, hozte-fase honek hainbat aste behar ditu, eta heltze-fasearekin nahas daiteke.

4. HELTZE-ETAPA

Prozesuaren azken fase hori giro tenperaturan gertatzen da, eta mikroorganismo populazioa finkatzeko aukera ematen du.

Aholku gehigarriak

HEZETASUNAREN KONTROLA

Hezetasun egokia mantentzea funtsezkoa da konpostatzeak arrakasta izan dezan. Hezetasun handiegia usain desatseginak sor ditzake, eta hezetasun txikiak, berriz, deskonposizioa mantsotu dezake.

OXIGENO-KONTROLA

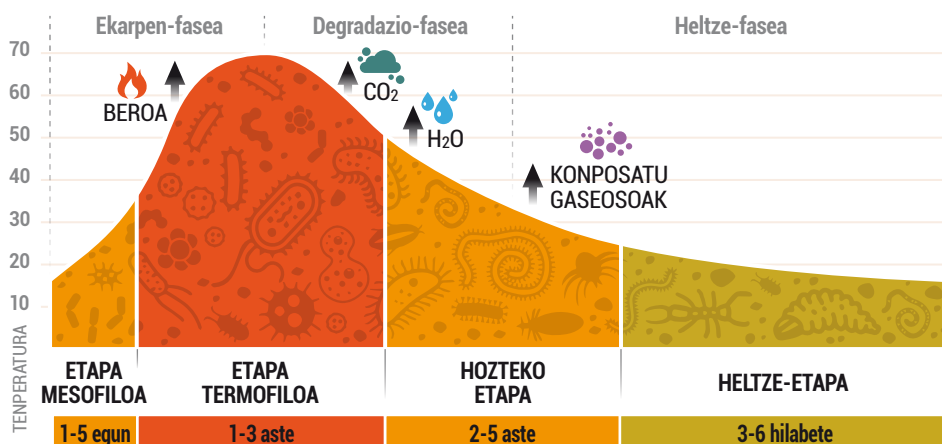
Garrantzitsua da konposta aldizka aireztatzea, mikroorganismoek oxigeno-hornidura egokia ematen zaiela ziurtatzeko.

MATERIALEN ARTEKO OREKA

Karbono askoko materialak (hosto lehorrak, adarrak) nitrogeno askoko materialekin (fruta-hondarrak, barazkiak) nahastea gomendatzen da, kalitatezko konposta lortzeko.

konpostatze prozesua

Gero eta gehiago gara! Zorionak konpostagileoi!

Sasietako Mankomunitatean konposta egiten dugun 2.700 familia baino gehiago gara.

Hondakin organikoak udalerrian aprobetxatzen dira eta, horrela, garraioan emisioak ekiditen dira iraunkortasuna sustatuz.

Udazkenean parte hartze saio irekiak egin nahi ditugu herriz herri. Parte hartuko zenuke? eman izena hemen.

